

Рисунок 1 – Рекреационные зоны г. Пинска: №1 – городской парк культуры и отдыха им. Краснознаменной Днепровской флотилии, №2 – детский парк, №3 – сквер, расположенный по ул. Центральная.

Таким образом, на накопление тяжелых металлов древесными насаждениями зон отдыха г. Пинска оказывают влияние антропогенная нагрузка, густота стояния деревьев, почвенные условия. Данные территории могут использоваться гражданами г. Пинска и его гостями в качестве мест отдыха.

Список литературных источников

1. Зинина, О.Т. Влияние некоторых тяжелых металлов и микроэлементов на биохимические процессы в организме человека / О.Т. Зинина // Избранные вопросы судебно-медицинской экспертизы. 2001. № 4. С.99.
2. Интродукция и акклиматизация растений в Белоруссии. Под редакцией академика АН БССР И. Д.Юркевича. Мн.: Наука и техника, 1979. 112 с.
3. Интродуцированные деревья и кустарники в Белорусской ССР: Выпуск II: Интродуцированные древесные растения флоры Северной Америки / Под ред. Н. Д. Нестеревича. Минск: Издательство Академии наук БССР, 1960. 299 с.
4. Лесовосстановление и питомническое хозяйство / П. В. Тупик и др. Минск: БГТУ, 2014. 70 с.
5. Нестеров И.С. Определение свинца и кадмия в объектах окружающей среды методом инверсионной вольтамперометрии / И.С. Нестеров, Ю.Н. Якунина, Д.Б. Петренко и др. М: Изд-во МГОУ, 2012. С. 152-153.

УДК 504

М.М. Пукас, вчитель хімі та біології Комунального закладу: «Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – гімназія № 23 Вінницької міської ради», магістрантка спеціальності «Екологія», КВНЗ «Вінницька академія неперервної освіти»

МЕТОДИКА СТВОРЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПАСПОРТІВ ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ЕКОЛОГІЧНОЇ ПАСПОРТИЗАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ

У статті відображено аналіз проблематики екологічної паспортизації та методика створення екологічного паспорту, а також виділення основних складників екологічних паспортів за їх типами природокористування.

Ключові слова: екологічний паспорт, територія, екологічні проблеми, природокористування

Екологічна ситуація, що нині склалася не тільки в Україні, але й в світі, потребує нових дієвих заходів та шляхів для її покращення. Постійно зростаюче скорочення біорізноманіття, підвищення рівня забрудненості різноманітними токсичними і небезпечними речовинами ґрунтів, погіршення якості питної води та сільськогосподарської продукції, а також необдумане природокористування обумовлюють необхідність у розробці та впровадженні нормативних документів, що могли б регламентувати і контролювати дію об'єктів господарювання. У всьому світі приділяють значну увагу створенню природоохоронних територій, які відіграють особливу роль у продовольчій безпеці, збереженні біорізноманіття й екологічному балансі планети. Саме паспортизація – процедура, яка визначає діяльність об'єктів господарювання за типами природокористування а також контролює вплив певних шкідливих об'єктів на стан довкілля[3].

Перші спроби розроблення екологічного паспорта та проведення відповідної паспортизації промислових об'єктів у Україні було зроблено ще в 90-их рр. ХХ ст. Ініціатором з паспортизації виступив спецвідділ Міністерства охорони навколишнього середовища. Але через відсутність нормативно-законодавчої бази, низького рівня фінансування, методики складання екологічних паспортів, ідея екологічної паспортизації так і не була реалізована [19 Лише у 2007 р. в межах науково-дослідної теми «Проведення заходів щодо комплексного екологічного очищення Азово-Чорноморських акваторій від забруднень із наступною екологіч-

ною паспортизацією акваторій» учені Інституту біології південних морів ім. А.А. Ковалевського НАН України, Інституту колоїдної хімії й хімії води ім. А.В. Думанського НАН України, профільного екологічного підприємства товариства «СІТАЛЛ» (м. Севастополь) розробили проект екологічного паспорта морських акваторій [6] Однак, на сьогоднішній день в Україні і досі відсутня спеціальна служба, яка б розробляла б екологічні паспорти об'єктів відповідно до законодавства та слідувала за дотриманням своєчасного їх складання[2].

Загальні аспекти екологічної паспортизації об'єктів розглядаються доволі широко як у вітчизняній, так і зарубіжній літературі. Але вони мають методичний та методологічний характер. Взагалі екологічний паспорт повинен бути комплексним державним документом, який містить характеристики взаємовідносин будь-якого техногенного або природного об'єкта з навколишнім природним середовищем. Здійснивши аналіз процедури паспортизації виділила основні види паспортів за типами природокористування

1. Екологічні паспорти об'єктів господарської діяльності
2. Екологічні паспорти природних зон
3. Екологічні паспорти промислових об'єктів
4. Паспорти для міської зони.

Кожен екологічний паспорт має мати свою структуру та складатися з основних розділів: загальної характеристики об'єкта, функціональних критеріїв, геосозологічних засад різноманіття, екобезпеки, природоохоронної діяльності, та чинників збалансованого розвитку. При складанні екологічного паспорта об'єкта слід враховувати і те чи проведена екологічна паспортизація усіх екологічно небезпечних об'єктів які в тій чи іншій мірі впливають на досліджуваній об'єкт. До таких об'єктів можна віднести будь-що що впливає на життєдіяльність людини. В даний час не існує об'єктів, що не впливають на навколишнє середовище. Це і викиди шкідливих речовин, і скидання стічних вод і збереження чи утилізація відходів. Створити підприємства, що не роблять негативного впливу на навколишнє середовище, це те саме що створити вічний двигун. [4]. Найбільше екологічне навантаження створюють індустріально розвинені райони, які являють собою зони з високим рівнем ризику виникнення техногенних аварій і катастроф, і відповідно загроза життєдіяльності людини. Цей ризик постійно зростає як внаслідок збільшення застарілих технологій і устаткування, зниження темпів відновлення і модернізації виробництва.

Висновки. Проаналізувавши роботи проблематики паспортизації заповідних об'єктів, визначила, що дане питання часто висвітлюється у роботах вітчизняних і зарубіжних авторів. Екологічній паспортизації заповідних об'єктів України приділяється недостатньо уваги. Екологічна ситуація, що склалась сьогодні в Україні вимагає ведення контролю користування природними ресурсами. Створення екологічної паспортизації населених пунктів є необхідною умовою для подальшої оцінки й узагальнення інформації про стан середовища з прогнозуванням розвитку природно-техногенної системи міста. Екологічний паспорт має складатися по результатах паспортизації об'єктів певного району або міста. Найчастіше особливо небезпечними об'єктами виступають промислові підприємства, що завдають найбільшої шкоди довкіллю і саме тому необхідна саме комплексна оцінка впливу всіх підприємств цього району на навколишнє довкілля [1].

Види екологічних паспортів представляють комплекс даних, виражених через систему показників, що відбивають рівень використання об'єктами природних ресурсів і ступінь їхнього антропогенного навантаження на навколишнє середовище. Отже, можна зробити висновок про те, що проведення паспортизації всіх екологічно небезпечних об'єктів є необхідною і важливою частиною спрямованою на регулювання стану навколишнього природного середовища і раціональне використання природних ресурсів.

Список літературних джерел

1. Косовська М.А. Екологічна паспортизація території і акваторії: Севастополь: СНІЯЕіП, 2003.-64с.
2. Рідей Н. М. Екологічна оцінка агробіоценозів: теорія, методика, практика. Херсон: Видавництво Олді-плюс, 2011. 568 с.
3. Охорона природи. Поводження з відходами. Технічний паспорт відходу. Склад, вміст, викладення і правила внесення змін: ДСТУ 2195–99 (ГОСТ 17.9.0.2–99) (Міждержавний стандарт)

УДК 637,18 (477:292.485)

О.П. Романчук, в.о. директора НПП «Кармелюкове Поділля»

В.С. Любченко, к.г.н., начальник відділу науки НПП «Кармелюкове Поділля»

ДО ПИТАННЯ ВИВЧЕННЯ АНТРОПОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ В ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ОБ'ЄКТАХ СХІДНОГО ПОДІЛЛЯ

Розглядаються питання оцінки антропогенного навантаження в національному природному парку «Кармелюкове Поділля». Подаються дані про рекреаційні зміни рослинного покриву та структуру місць найбільших антропогенних змін парку. Вказуються основні напрямки подальших досліджень антропогенних навантажень на екосистеми території національних природних парків.

Ключові слова: антропогенний вплив, рекреаційне навантаження, рекреаційний пункт, національний природний парк.